

A fishing rod with a hook hanging from it, set against a background of a lake and a clear blue sky. The rod is dark and extends diagonally from the bottom right towards the top left. The hook is a simple J-hook, and a thin line is attached to it. The background shows a calm lake with some ripples, a distant shoreline with trees, and a clear blue sky.

FISKEGUIDE
UPPSALA LÄN
2023–2024

INNEHÅLL

ATT TÄNKA PÅ	2
VAD SÄGER LAGEN?	3
VAR FÅR DU FISKA?	5
REGLER OCH MÅTT	6
FISKE – NÄR, VAR, HUR?	12
Abborre, asp, braxen, gädda, gös, havsöring, id, lake, lax, regnbåge, sik, strömming, sutare, torsk och ål	
FISKETILLSYN	27
FISK SOM FÖDA	27
SJÖAR MED FISKEMÖJLIGHETER – SNABBGUIDE	29
FISKE I STRÖMMANDE VATTEN	42
FISKE PÅ MÄLAREN	47
FISKE LÄNGS KUSTEN	49
TROLLING, TROLLINGVETT OCH SJÖVETT	51
SJÖSÄTTNINGSPLATSER	53
LÄNSKARTA MED HÄNVISNINGAR	54

PRODUKTION:	Upplandsstiftelsen
FISKETIPS, SJÖAR:	Upplandsstiftelsen
ILLUSTRATIONER:	Alla illustrationer av Linda Nyman utom sid 24 (torsk) som är illustrerad av Karl Jilg. Bilder från Nationalnyckeln Ryggsträngsdjur: Strålfeniga fiskar. Publicerade med tillstånd av SLU Artdatabanken.
GRAFISK FORM:	ART ANNA
KARTOR:	Sverker Lovén och Björn Lundkvist, Stockholm Fritid Per Stolpe, Upplandsstiftelsen
FOTO, FRAMSIDAN:	Johan Persson

FISKE I UPPSALA LÄN

Uppsala län erbjuder fantastiska möjligheter till fiske året runt. Vår del av Mälaren är vida känd för sitt fina gös- och gäddfiske. Länets sjöar bjuder på ett varierat fiske efter storvuxna gäddor, gösar och abborrar. För den som vill fiska efter regnbåge och öring finns goda möjligheter till put-and-take-fiske i flera av länets vackra skogssjöar. Upplandskusten, med sin varierande natur i form av skyddade vikar, klippor, skär och hav, lockar med fiske efter bland annat havsöring, gädda och abborre. Fisket med spö längs kusten och i Mälaren ingår i det ”fria fisket” och kräver inget fiskekort.

Ett av landets bästa lax- och havsöringsvatten är nedre Dalälven vid Älvkarleby. Här finns även spännande arter som vimma, id och björkna. Längre upp i Dalälven finner du både fina strömvatten, med chans att fånga harr och öring, och stora fjärdar som erbjuder ett högkvalitativt fiske efter stora gäddor och gösar i storslagna miljöer.

Fiskevärden i länet har utvecklats de senaste åren. Restaurering av våtmarker, biotopvård av vattendrag och nya fredningsområden hoppas vi bidrar till förstärkta fiskbestånd i framtiden. Även fiskereglerna vid kusten har reviderats för att gynna fisket. Vi hoppas att denna omarbetade upplaga av fiskeguiden kan ge några fisketips och även hjälpa till bland regler och förordningar.

Thomas Bertilsson
Upplandsstiftelsen

Daniel Brelin
Länsstyrelsen i Uppsala län

ATT TÄNKA PÅ

Tillgången på olika fiskarter längs kusten kan variera av flera naturliga orsaker. Exempelvis har salthalten och temperaturen stor inverkan. Bestånden av gädda och abborre kan variera kraftigt, framförallt beroende på tillgång till lek- och uppväxtmiljöer. Vattentemperatur, vattenstånd och fisketryck är andra faktorer som påverkar. De senaste åren har gäddbestånden gått tillbaka kraftigt vilket gynnar exempelvis storspiggan. Upplandsstiftelsen och länsstyrelsen genomför flera fiskevårdsinsatser som lokalt kommer att förbättra fiskbestånden efter kusten.

- Det fria handredskapsfisket längs kusten och i Mälaren ger inte bara rättigheter utan också skyldigheter. Visa hänsyn till kustboende och till den känsliga skärgården.
- Respektera hemfridszonen och undvik att fiska nära badplatser.
- Fiska inte från öar och skär där fåglar häckar under april–juni.
- Ta inte mer fisk än vad du själv behöver.
- Lämna aldrig överblivna fiskelinor och krokar i naturen. De kan bli dödsfällor för fåglar och andra djur.
- Beträd ej fågel- och sälskyddsområden – båda är markerade i båtsportkorten.
- Fiskar du från båt – visa sjövet!

Alla fiskemetoder ingår inte i det fria fisket i kusten och Mälaren. För dragrodd, trolling och angelfiske finns för vissa områden ett speciellt fiskekort att lösa – TDA-kortet. Läs mer om detta på sidan 48.

Foto ovan: Johan Persson.

VAD SÄGER LAGEN?

Generella regler

- Fredade arter: Havsnejonöga (sött och salt), majfisk, staksill, vårsiklöja, stor-skallesik, groplöja, skärkniv samt ål och mal.
- Ålfiskeförbud gäller för allt fiske i havet och i alla vattendrag upp till 3:e vandringshindret. Vid fiske med ryssja skall fiskehuset/struten ha två cirkulära flyktöppningar för ål med en diameter av minst 60 mm alternativt strut med >60 mm nätmaska.
- Fiske med sprängmedel, kemikalier, elektrisk ström, skjutvapen eller redskap som spetsar fisken, t.ex. ljuster och harpun är förbjudet.
- Ryckfiskeförbud gäller i Mälaren och i skärgården. Krokredskap får inte vara anpassat för ryckfiske.
- Huggkrok får användas för att bärga fångad fisk.
- Fiske får inte bedrivas närmare än 100 m från fast fiskeredskap eller fiskodling som är utmärkt.
- Fisk som fångas på otillåtet sätt, under otillåten tid eller som inte håller minimimåttet skall återutsättas.
- Det krävs ovillkorligen tillstånd från länsstyrelsen att flytta, utplantera eller odla fisk.
- Zoner med fiskeförbud från den 1 september till den 31 december finns utanför de viktigaste åarna för havsöringens reproduktion. Se sidan 10 under fredningsområden.
- Vissa områden har generella fiskeförbud, exempelvis runt Forsmarksverket. Platserna är markerade i såväl sjö- som båtsportkorterna samt ofta även på platsen.
- Det är förbjudet att sprida kräftpest. Signalkräftor får inte riskera att komma i kontakt med flodkräftsjöar. Redskap och annat som kan ha varit i kontakt med signalkräftor skall desinfekteras om de flyttas mellan sjöar. Desinfektion, fyra alternativ: 1) torka till ”kruttorrt”, 2) skölj i 70 % sprit = T-sprit/vatten, 3) koka i 5 min, 4) frys, minst -10 °C ett dygn.

Gädda och gös vid kusten

Vid handredskapsfiske i saltsjön (Östersjön) gäller att gäddor med längden <40 cm och >75 cm är fredade och skall återutsättas, d.v.s. gäddor 40–75 cm är lovliga. Gös mellan 45–60 cm får behållas. Högst tre fiskar av den sammantagna fångsten av gös och gädda vid fiske med handredskap och ryssjor får behållas.

Öring vid kusten

Minimimått 50 cm. En icke fenklippt öring per dygn får behållas vid handredskapsfiske. Odlad fettfeneklippt öring omfattas ej av denna fångstbegränsning.

Gös i Mälaren

I Mälaren är minimimåttet för gös 45 cm och det är förbjudet att fiska med nätmaska mellan 60–120 mm.

Asp i mälarmynnande åar

Aspen är fredad i mälarmynnande vattendrag upp till första vandringshindret under perioden 1/4–31/5.

Mer information finns på www.svenskafiskeregler.se.

Några definitioner

- **Nätmaska:** Exempel: 100 mm (sträckt) nätmaska innebär att en 100 mm bred och 2 mm tjock mätsticka med visst motstånd kan dras igenom maskan.
 $B + B = \text{sträckt nätmaska}$ $B = \text{nätstolpe}$.
- **Fast redskap:** 1. Fiskebyggnad.
2. Fiskeredskap som har ledarm och är fastsatt vid botten eller stranden och avses stå kvar i mer än två dygn i följd.
- **Rörligt redskap:** Fiskeredskap som inte är fast redskap.
- **Handredskap:** Spö, pillk, angeldon och liknande rörliga redskap som är utrustade med lina och högst 10 krokar.
- **Fiskådra:** ”I varje gren av ett vattendrag eller ett sund där fisken har sin gång skall det finnas en fiskådra i det djupaste vattnet. Fiskådran utgör en sjättedel av vattnets bredd vid vanligast förekommande lågt vattenstånd. Vid vattendragets inlopp och mynning och vid ett sunds ändpunkter sträcker sig fiskådran med oförändrad bredd vidare trehundra meter ut i det djupaste vattnet.”

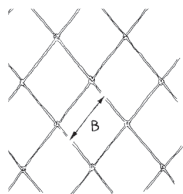

Illustration: Per Stadigh.

VAR FÅR DU FISKA?

Rätt till fiske i allmänt vatten

I allmänt vatten har svensk medborgare och utlänning som bor i Sverige fiskerätt med 6 rörliga redskap, dock med vissa begränsningar för nätfiske. Så kallat trolingfiske är tillåtet. *Mer information finns på www.svenskafiskeregler.se.*

Rätt till fiske i enskilt vatten

På enskilt vatten har fiskerättsägaren fiskerätten. Vattnet kan dock vara upplåtet genom fiskekort.

Fritt fiske i Mälaren och på kusten

Fritt handredskapsfiske gäller på enskilt vatten i Mälaren och på kusten. Fiske får bedrivas av alla med metspö, spinnspö och liknande redskap med lina med max 10 krokar. Fiskemetoden får inte vara angeldonsfiske eller kräva användning av båt, exempelvis dragrodd eller trolling. Obs! Vid handredskapsfiske på kusten får högst tre fiskar av den sammantagna fångsten av gös och gädda behållas.

Kusten i Östhammars kommun: I skärgården får svensk medborgare och utlänning som bor i Sverige bedriva fiske med strömmingsnät, s.k. skötar med max 180 meters sammanlagd längd, på vatten med större djup än 6 m. Beakta fredningsområde i inre Hargsviken.

Kusten i Tierps och Älvkarleby kommuner: Så kallat enskilt frivatten. Beakta fredningsområden vid Dalälven, Forsmarksån och Tämnarån. Från 15 oktober till 30 november råder totalt nätfiskeförbud i kustvattenområde. Fiske med nät på grundare vatten än tre meter är förbjudet 1 september–10 juni.

Mälaren: På det s.k. enskilda frivattnet i de centrala delarna av Mälaren, se karta sid 48, gäller fritt fiske med nät, långrev och handredskap för svensk och utlänning som bor i Sverige. Dock får högst totalt 100 meter nät som är max 3 meter djupa användas. Mask 60–120 mm (stolpe 30–60 mm) är förbjudet i Mälaren. Max 10 beten/båt vid trolling. Nätfiske efter siklöja är förbjudet 1/9–14/10 samt 16/11–15/6. Siklöjenät får vara max 7,2 m djupa. Allt fiske med fasta redskap högre än 1,5 m kräver tillstånd från länsstyrelsen. Kräftfisket är förbehållet fiskerättsägaren även på enskilt frivatten.

OBS! Ovannämnda begränsningar för nätmaska gäller för alla, även de som fiskar med enskild rätt i Mälaren och på kusten. Fiske enligt allmän rätt får inte bedrivas åt någon annan person. Älfiskeförbud, se sidan 3. Se mer på www.svenskafiskeregler.se.

REGLER OCH MÅTT

Utmärkning och märkning av redskap (FIFS 1994:14)

Nät och liknande fiskeredskap skall i Mälaren och på kusten vara utmärkt i vardera änden enligt speciella regler och märkta med fiskarens namn, telefonnummer och adress samt med vilken rätt man fiskar, **ER**= Enskild rätt, **F**= Fritidsfiskare.

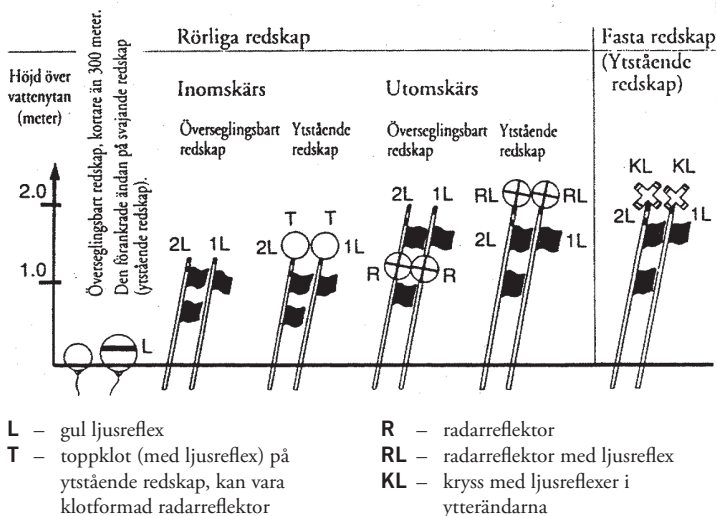
Yrkesfiskare har speciellt registreringsnummer.

Exempel: Överseglingsbart nät < 300 m långt skall ha en röd, orange, gul eller vit fiskekula i var ände, som är minst 15 cm i diameter. Överseglingsbart nät med 50 m längd eller kortare får utmärkas med en fiskekula alternativt en cylinder.

- **Gult kryss/gult specialmärke** utmärker fast redskap/fiskodling. Allt (annat) fiske närmare än 100 m är förbjudet.
- Vakare i **ostsektorn** skall vara försedd med en flagga och en ljusreflex och en vakare i **västsektorn** med två flaggor och två ljusreflexer.
- En vakare som markerar **ytstående redskap** skall vara försedd med ett toppklot.
- **Mellanvakare** skall användas på minst var 600:e meter.
- En **fiskekula** >15 cm i diameter eller **cylinder** längd > 20 cm, diameter > 6 cm skall vara röd, orange, gul eller vit. Nät med 50 m längd eller mindre får utmärkas med cylinder.
- **Linan** mellan vakare och redskap skall vara av sjunkande material eller nedtyngd.
- **Slätvakare** får användas vid risk för drivis.

De vanligaste typerna av utmärkning samt vilken typ av redskap de utmärker

Enskilt och allmänt vatten

Alla vattenområden i Sverige är antingen enskilt vatten eller allmänt vatten. I enskilt vatten tillhör fiskerätten fastighetsägaren, t.ex. i sjöar och skärgård. I allmänt vatten tillhör fiskerätten staten som dock i stor utsträckning låter fisket utnyttjas av var och en, exempelvis i ytterskärgården och i öppna havet, se nedan. Gräns mellan enskilt och allmänt vatten i skärgården bestäms av:

Kilometerregeln (1) Enskilt vatten är allt vatten som saknar förbindelse med öppna havet genom sund större än en kilometer räknat från fastland eller ö av minst 100 m längd.

Strandvattenregel (2) Enskilt vatten är allt vatten inom 300 m från fastland eller från öar som är minst 100 m långa. Vid långgrunda stränder gäller den sammanhängande 3-metersdjupkurvan istället som gräns om den finns utanför 300-metersgränsen.

Enklavregeln (3) Om vattenområden innesluts av enskilt vatten enligt regel 1 och 2 är även det inneslutna vattnet enskilt vatten. Kartor där allmänt och enskilt vatten är markerat finns längre bak i Fiskeguiden.

Minimimått, fredningstider och fredningsområden i Uppsala län

Ovanför 1:a vandringshindret från kusten eller Mälaren finns inget lagstadgat minimimått eller fredningstid för fisk och kräfter. Det är fiskerättsägaren som via fiskekort och liknande meddelar hur fisket får bedrivas på deras insjövatten.

Minimimått och fredningstider för Mälaren, kusten och för vattendrag som mynnar på kusten eller i Mälaren.

Minimimått, fiskens längd (cm)

Art	Mälaren	Kusten	Vattendrag	Älvkarleby SF, Dalälven
Lax	60	60	50	50
Öring	50	50	35	45
Harr	–	30	30	35
Gädda	40	<40>75*	–	–
Gös	45	<40>65*	40	45
Torsk	–	38	–	–
Piggvar	–	(30)	–	–
Rödspätta	–	(25)	–	–
Kräfta	10	–	–	–

Minimimått och fredningstid inom parantes gäller ej för handredskapsfiske. Ålfiskeförbud se sid 3, * 40–75, resp. 45–60 cm är lovlig storlek. Se mer på www.svenskafiskeregler.se, eller scanna QR-koden.

Fredningstider

Art	Mälaren	Kusten	Vattendrag
Lax	*		15/9–14/10 ***
Öring			(1/9–31/12) ***
Asp	**		
Rödspätta		15/2–15/5	

* i vattendrag som mynnar i Mälaren 15/9–31/12.

** i vattendrag som mynnar i Mälaren 1/4–31/5.

*** Gäller ej Dalälven.

I alla vattendrag utom Dalälven får fiske endast bedrivas med handredskap, håv, ryssja max 1,5 m hög samt tinor. Ytterligare restriktioner kan årligen införas, se www.havochvatten.se.

Märkning av asp

Under 2013–2022 har aspar fångats och märkts på flera lekplatser i åar som mynnar i Mälaren och Alstasjön, bland andra Fyrisån och Örsundaån. Syftet är att vi ska lära oss mer om aspens levnadsmönster. Om du fångar och tar upp en asp så ber vi dig kontrollera om ett 12 mm långt stift sitter i muskulaturen mellan bukfenorna. Märket är en så kallad PIT-tag, som kan läsas av med en speciell scanner. Hittar du en PIT-tag, kontakta Johan Persson på Upplandsstiftelsen (johan.persson@upplandsstiftelsen.se, tel. 070-586 82 36) och uppge fångstplats, vikt och längd. Bilder på fisken tas tacksamt emot.

Märkningarna har kunnat genomföras tack vare finansiering från Uppsala kommun och Länsstyrelsen i Uppsala län. Projektet har genomförts av Upplandsstiftelsen, Sportfiskarna, SLU Aqua, Hydrophyta Ekologikonsult och WRS Uppsala AB. Årliga rapporter som beskriver resultaten från märkningarna hittar du på http://www.upplandsstiftelsen.se/sjoar-och-vattendrag/publikationer-sjoarvattendrag_5418.

Aspmärkning i samband med inspelning av en informationsfilm om aspen. Foto: Alexander Masalin.

Fredningsområden på kusten

Det är förbjudet att fiska på kusten inom ett avstånd i meter från mittpunkten mellan de två yttersta mynningsuddarna vid mynningsområdet enligt följande:

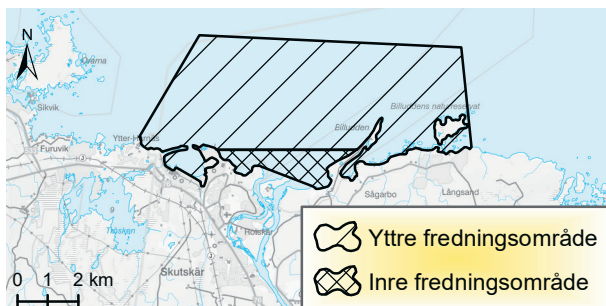
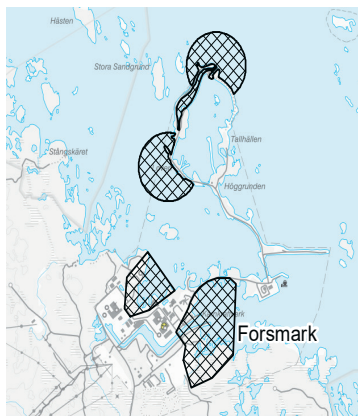
Mellan 1/9 och 31/12 utanför:

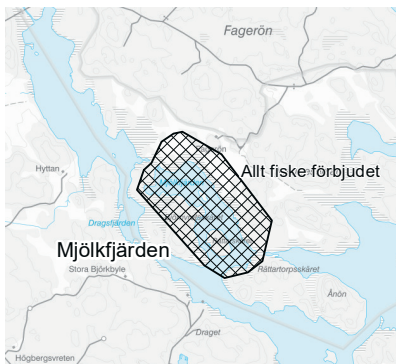
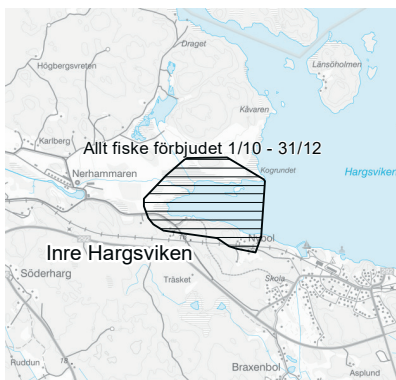
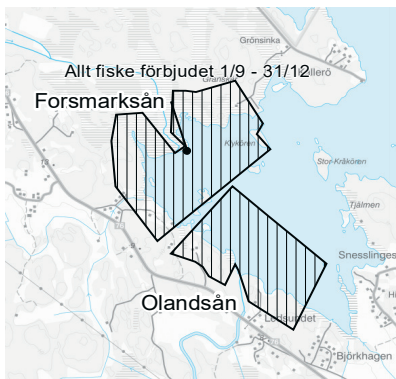
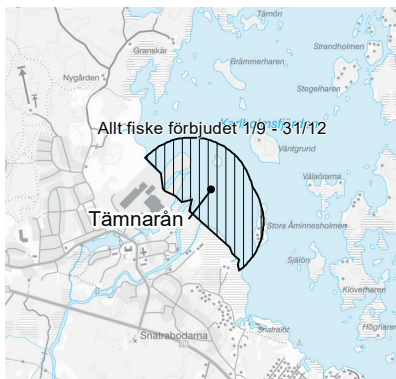
1. Olandsån (500 m)
2. Forsmarksån (500 m)
3. Tämnrån (500 m)
4. Hargsån

Under hela året:

4. Forsmarks kärnkraftverks båda kylvattenutsläpp (500 m+båda kanalerna, se figur)
5. Dalälvens inre och yttre fredningsområden (ca 4–5 km, se figur). *Fiskeförbudet gäller ej fritt handredskapsfiske. Fiske på dispens kan förekomma i det yttre området.*
6. Långörsviken
7. Mjölkfjärden

Alla områden finns markerade på www.svenskafiskeregler.se.

FISKE – NÄR, VAR, HUR?

Appen Fisknyckeln innehåller massor med information om många fler än de arter som presenteras här. Appen är gratis.

ABBORRE

Perca fluviatilis

Kännetecken ”Den randiga rovriddaren”. De svarta ränderna på sidan är svåra att missa och tillsammans med den taggiga ryggfenan är den lätt att känna igen. Ryggen är mörkt grönsvart, sidan gulgrön och magen vitgul. Bröst-, buk- och analfenorna är rödaktiga. Den främre ryggfenan har en svart fläck längst bak. Gällocken har en vass spets.

Förekomst Precis som gäddan finns den i nästan alla sjöar och vattendrag samt längs hela kusten i länet. Man kan fiska den såväl nära bryggan som i de djupare partierna av vattnet.

Biologi Den leker i april–maj när vattnet når en temperatur av minst 8 grader. Honan lägger långa strängar av rom på växtligheten som hannarna sedan befruktar. Rommen är oaptitlig för de flesta romtjuvar så behovet av att skydda den är litet. Ynglen växer upp i skydd av vegetation på grunt vatten. Abborren växer i regel långsamt men tillväxten styrs mycket av tillgången på föda.

Fiskemetoder Mete med mask eller fisk. Spinnfiske med alla tänkbara betestyper. Pimpel med vertikalpirk, balanspirk och mormyshka. Även flugfiske med fiskimitationer. Sommar och tidig höst är bra tider för fiske. Även senvinter från isen kan ge bra utdelning.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för abborre är 3,15 kg, fångad i Hällers myr, Bohuslän. Abborrar som äter mycket kräftor får klarröda fenor. I områden där abborren dominerar bildas ofta så kallade tusenbröder. Det stora antalet individer och den hårda konkurrensen på föda gör att abborren blir småväxt. Det är dock inte ovanligt att ett fåtal individer blir kannibaler och växer sig stora. Risvasar (granar och stora kvistar) läggs ofta ut för att skapa platser för abborren att leka på och ynglen att växa upp i, en fiskevårdsmetod som använts i över 100 år.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

ASP

Leuciscus aspius

Kännetecken Stor fiskätande karpfisk. Den har ett markant underbett som skvallrar om att den jagar underifrån, dock är munnen tandlös. Fenorna är spetsiga och kroppen avlång, även det ett tecken på att den använder sin strömlinjeformade kropp till att med explosivitet angripa sitt byte. Aspen har grågrön rygg, silverblanka sidor och vitsilvrig mage. Ju äldre aspen blir desto mer mörknar den i färgen. Fenorna är grågröna med skiftningar åt rött, speciellt hos yngre individer. Fjällen är stora och runda.

Förekomst Mälaren, ett fåtal sjöar, Fyrisån och Dalälven. Aspen är fredad under sin lekperiod 1 april – 31 maj i alla vattendrag som mynnar i Mälaren, inklusive Funboån. Lättast är det att hitta aspen mitt ute på frivattnet där den jagar löja, nors och annan stimfisk.

Biologi Leken är lätt att beskåda då de simmar upp till grunda, steniga partier av vattendragen. Honan släpper ut sin rom i det strömmande vattnet och romkornen klibbar fast på stenar, mossor och växter. Äggen kläcks efter 10–21 dygn beroende på vattentemperaturen. Ynglen simmar troligtvis ut i sjön igen och lever där tills de är könsmogna innan de simmar upp i vattendragen. Likt lax och öring har aspen ett homingbeteende, det vill säga att de återvänder till samma plats där de själva föddes.

Fiskemetoder Spinnfiske med spinnare och popper (ytgående bete). Ibland en bifångst vid göstrolling. Bästa årstiden är sommaren, från juni till augusti. Åtskilliga aspar i mälarmynnande åar har märkts av Upplandsstiftelsen och länsstyrelsen och det är önskvärt att fiskarna återutsätts.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för asp är 8,03 kg, fångad i Mälaren. Aspen är Upplands landskapsfisk. I centrala Uppsala, vid Islandsfallet, finns en fisktrappa byggd speciellt för asp. Även många andra fiskarter vandrar genom fiskpassagen.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

BRAXEN

Abramis brama

Kännetecken Den höga ryggen och den nedåttekande munnen är braxens största kännetecken. Den blandas då lätt ihop med sin släkting björkna, som har ett snarlikt utseende. Som ung är braxen silverblank på sidorna, gråbrun på ryggen och vit på magen. Äldre fiskar mörknar rejält och blir guldbruna på sidorna, bruna på ryggen och gulgrå på magen. Ögats diameter går från att vara ungefär lika bred som noslängden (från ögats yttre kant till nosens spets) till att bli mindre än noslängden hos vuxna fiskar, där björknan har ett bredare öga än noslängd. Analfenan är bred.

Förekomst Mälaren, de flesta sjöar i Uppland och längs hela den uppländska kusten. Fisken stryker ofta över mjukbottnar i närheten av vegetation, som exempelvis grunda skärgårdsvikar. Braxen är även vanligt förekommande i stora vattendrag, som i Dalälven.

Biologi Braxen leker under maj och juni på gräsbevuxna bottnar och det kan gå vilt till med mycket plaskande och hoppande. Hanen vaktar sen lekplatsen. Fram tills att braxen är ungefär 10 cm äter den bara plankton. Sedan byter den föda till bottenlevande djur, insektslarver, maskar och kräftdjur som den suger i sig i botten-sedimentet. Braxen bökar i botten-slammet för att hitta mat och ibland ser man dem på grunt vatten när de slår med stjärtfenan i ytan för att trycka ner huvudet mot botten. Normalt lever den mellan 5 och 15 år.

Fiskemetoder Botten- eller flötesmete med betet liggandes på botten. Bra beten är mask, majs och maggots. För att locka in fisken är det mycket effektivt att kasta i fiskmat, även kallat "mäsk". Lättast är det att fånga braxen mellan maj och september.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för braxen är 8,34 kg, fångad i Skåne. Om flötet helt plötsligt lägger sig på ytan när du fiskar, är det ofta braxen. När den tar ditt bete stannar den ofta och flyter uppåt lite. Braxen kan hybridisera (korsas) med björkna, mört och sarv.

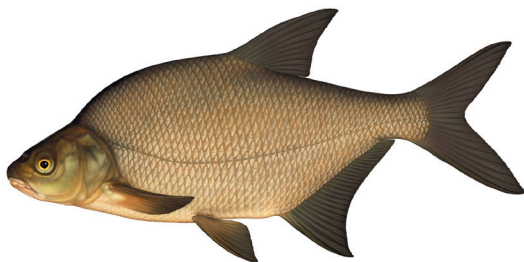

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

GÄDDA

Esox lucius

Kännetecken Gäddan är lätt att känna igen. Den avlånga kroppen och det stora gapet är karaktäristiska drag. Grågrön färg med vit- eller gulaktiga fläckar på sidan. Färgteckningen varierar beroende på vilken miljö den lever i, från ljust gröna och nästan silvriga i sjöar med klart vatten till näst intill svarta i skogstjärnar. Munnen har ett tydligt underbett och är full med sylvassa tänder, totalt ca 3000 st. Ryggfenan sitter långt bak, nära stjärtfenan.

Förekomst Gäddan finns i nästan alla sjöar och vattendrag i Uppsala län. Mälaren och Fyrisån är lättillgängliga. Längs den Uppländska kusten hittar man dem enklast i innerskärgården. Grunda vassvikar är ett säkert kort. Även Dalälven har ett bra fiske efter gädda.

Biologi På våren, när solen värmer upp det grunda vattnet, samlas gäddorna för att leka. Det plaskar i vassar och översvämmade strandängar. Det är ett skådespel att se flera hannar uppvakta en hona genom att simma tätt intill henne, till synes oberörda av omgivningen. På kusten simmar många gäddor upp i vattendrag och våtmarker för att leka och ofta till samma vattendrag där de själva föddes, så kallat homingbeteende. Ungefär 10–15 dagar efter att rommen lagts så kläcks ynglen och efter en vecka är de frisimmande. På grund av den tidiga leken tillåts gäddynglen att växa snabbt och äta yngel från senare lekande arter. Gäddorna blir mycket snabbt rovfiskar och kannibaler. De kan äta ett byte som är halva sin egen storlek, bara det får plats i gapet. Honorna blir betydligt större än hannarna.

Fiskemetoder Gäddan är en glupsk rovfisk som kan fångas med alla tänkbara metoder och beten. Några av de vanligaste metoderna är spinnfiske och trolling med wobbler, jiggar och stora spinnare, flötmäte och angel med betesfisk samt flugfiske med stora fiskimitationer. Kan fiskas året runt men bästa fiskeperioden brukar vara på våren och hösten.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för gädda är 21,07 kg, fångad i Vättern. Gäddor med längd mindre än 40 cm och längre än 75 cm är fredade längs kusten och skall återutsättas. Hantera fisken varsamt och ha den så lite som möjligt över vattenytan. Större gäddor är viktiga för bestånden, de lägger mer rom med högre överlevnad.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

GÖS

Sander lucioperca

Kännetecken Långsmal kropp och avlångt huvud med taggig ryggfena och ränder på sidan. Gösen är blekt grågul och grågrön i färgen. Vid leken ändrar hannarna färg och blir mörkare. Ränderna på ryggen och sidan kan vara svåra att urskilja, speciellt ovanför vattenytan. Munnen har stora huggtänder i framkant av under- och överkäken. Gösens ögon kan se gråa ut på grund av dess näthinna som är anpassad för mörkerseende.

Förekomst Mälaren, större sjöar, Dalälven och längs Upplandskusten. I Mälaren hittar man dem enklast runt grynnor och djupkanter och på sommaren i den fria vattenmassan (pelagiskt). På kusten fiskar man med fördel i grunda innerfjärdar.

Biologi Leker parvis på hård botten. Hanen gör en lekrop där honan lägger sin rom. Hannarna försvarar sedan boet aggressivt och fläktar friskt vatten över rommen. Ynglen växer mycket snabbt första året och äter andra fiskar tidigt. Gösen lever sedan ensam eller går i mindre stim. Den är nattaktiv och med sitt goda mörkerseende är den en effektiv predator, speciellt på frivattnet där den jagar nors och annan stimfisk. Gösen föredrar också grumligt framför klart vatten.

Fiskemetoder Trolling, spinnfiske med vobbler och jigg, vertikalfiske, mete och ismete. Sen vår och sommar är den bästa årstiden för gösfiske, runt gryning och skymning anses ofta fungera bäst.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för gös är 12,53 kg, fångad i St. Nätaren, Småland. Minimimåttet för gös i Mälaren är 45 cm.

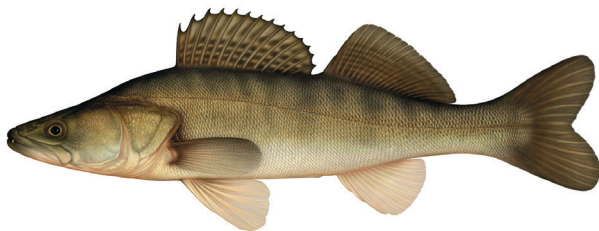

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

HAVSÖRING

Salmo trutta

Kännetecken En havsöring som fångas i Östersjön på sommaren kommer vara silvrig med svarta prickar på sidan. Magen är benvit och ryggen mörkt grå, nästan svart. När den på sommaren eller hösten har vandrat upp i ett vattendrag för att leka så byter den färg och blir brunröd med svarta och röda prickar. Hanen får dessutom ofta en krökt underkäke under lektiden, likt en uppåtböjd krok längst fram på underkäken. Närmast stjärten, på ovensidan av stjärtpolen, sitter en fettfena som mer liknar en skinnflik och är mindre i jämförelse med de andra fenorna. Stjärten är rak eller svagt inbuktande i bakkant.

Förekomst De största kustmynnande vattendragen (Dalälven, Tämnrån och Forsmarksån) och längs hela Upplandskusten. Älvkarleby har ett av Sveriges bästa fiske efter öring och lax. Längs kusten så är uppvärmda vikar med s.k. leopardbotten (växlande sandbotten och tång) ett tips. Grunda, steniga stränder där öringen går in och jagar är andra heta platser.

Biologi Havsöringen simmar från Östersjön upp i vattendrag för att leka under hösten. Den leker parvis på stenig botten med bra syretillförsel. Hanen försöker försvara honan från andra uppvaktande hannar. Honan lägger sig på sidan och viftar med stjärten för att skapa en grop där rommen läggs. Äggen kläcks våren därefter. Ynglen lever kvar i vattendraget tills de når en storlek av 14–25 cm, då de vandrar ut i Östersjön igen. Någonstans här övergår de från att äta insekter, kräftdjur och snäckor till att äta fisk, vilket leder till en snabbare tillväxt. Efter 1–3 år i havet återvänder de för att reproducera sig, vanligen i samma vattendrag där de föddes.

Fiskemetoder Trolling, spinnfiske med skeddrag och vobblers samt flugfiske.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för havsöring är 15,26 kg, fångad i Emån. Om fettfena är borta på havsöringen, så är den med stor sannolikhet utplanterad, då man oftast klipper av den för att skilja vilda öringar från odlade.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

ID

Leuciscus idus

Kännetecken Iden kan likna många olika karpfiskar. Lättast är den att förväxla med mört, stäm och färna. Till skillnad från mörten har iden gula ögon och till skillnad från färfarna har iden spetsiga lober på analfenan. Den kan dock vara mycket svår att skilja från stämmen. Genom att räkna antalet fjäll längs sidolinjen kan man dock skilja arterna åt. En id har 55–61 fjäll längs sidolinjen medan en stäm har 48–53. Iden är silver- eller gulskimrande på sidorna, grågrön eller brun på ryggen och silvervit på magen. Fenorna har en rödaktig ton. Vanligen är den mellan 30 och 55 centimeter, totallängd upp till 100 centimeter.

Förekomst Efter hela kusten, Fyrisån, Dalälven, Tämnrån och sparsamt i Mälaren. Under våren fiskas iden lättast i strömmande vatten, på sommaren i sjöarna och i innerskärgården. Idarna samlas ibland för att jaga insekter på ytan, en livlig jakt med mycket plask.

Biologi Leker i mindre, snabbströmmande vattendrag i april-maj och stannar sedan där under de första månaderna. De leker i grunda partier med sten- och gräsbotten. Likt aspen klibbar idens rom fast på stenar och växter där den befruktas. Rommen kläcks efter 2 till 4 veckor, beroende på vattentemperaturen. Den lever sedan som yngel och i tidig ålder som stimfisk men som vuxen blir den mer ensamlevande.

Fiskemetoder Botten- och flötesmete med mask, majs, bröd och räka. Hugger ibland under flugfiske samt på mindre spinnbeten som spinnare och jiggar.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för id är 3,78 kg, fångad i Flian, Västra Götaland. Iden kan hybridisera med både asp och färna.

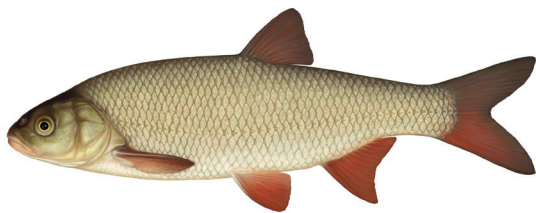

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

LAKE

Lota lota

Kännetecken Laken har en marmorerad färgsättning med svarta eller mörkbruna fläckar och marmoreringar på en ljusare brun botten. Magen är gråvit. Fenorna har samma teckning som sidorna. Ryggfenan består av en mindre sektion framtill och en lång sektion strax bakom som sträcker sig hela vägen till stjärtspolen. Analfenan börjar på undersidans mitt och sträcker sig även den bak till stjärtspolen. Mitt på hakan har laken en enda skäggtöm, vilket är unikt för våra sötvattensarter. Vanligtvis sitter den på eller intill underkäken. Den har inga stora tänder, munnen känns bara sträv. Fjällen är små och knappt märkbara och därför upplevs laken som väldigt len vid beröring.

Förekomst Längs kusten, Mälaren, i de flesta insjöarna och vattendragen. Norra Björkfjärden i Mälaren och Öregrundsgrepen i Östhammars skärgård är bra platser för lakfiske.

Biologi Laken är bottenlevande, föredrar kallt vatten och är mest aktiv nattetid. Mindre fiskar äter djur och insekter medan de större inriktar sig mer på fiskföda men även fiskrom och kräftor. Under leken, som sker december till mars, samlas laken ofta i stora grupper. Upp till 5 miljoner ägg kan läggas av en stor hona och ynglen kläcks efter ungefär 6 dygn. De första åren växer laken snabbt, efter det mindre än 10 centimeter per år. Laken kan bli upp till 15–25 år gammal.

Fiskemetoder Bottenmete eller pimpelfiske med fisk eller räka som agn. Senhöst och vinter brukar vara den bästa perioden för lake. En mycket populär art att fiska från isen.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för lake är 8,5 kg, fångad i Ångermanälven. Den enda torsksläkten i Sverige som återfinns i sötvatten.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

LAX

Salmo salar

Kännetecken Laxen är snarlik havsöringen men med slankare stjärtspole, kortare käkar och normalt har den färre prickar under sidolinjen. Sidan är silverblank, ryggen gråblå och magen vit. De svarta prickarna är sporadiskt utplacerade längs sidan och kan liknas vid ett kryss. Vid lek får laxen en brunröd ton samt svarta och röda prickar med vita fält runt längs sidan. Hanen utvecklar en så kallad laxkrok, underkäken blir grövre och kröks uppåt. Överkäken blir även den grövre och det skapas ett hålrum där kroken får plats.

Förekomst Ytterskärgården och öppna havet samt i Dalälven. Understen är ett populärt riktmärke för laxtrolling. Älvkarleby har ett av Sveriges bästa laxfiske i strömmande vatten.

Biologi Laxen har ett homingbeteende, det vill säga att den återvänder till samma vattendrag där den själv föddes. Leken sker parvis från oktober till november, över grusbotten där vattnet är tillräckligt strömt för att syresätta rommen. Ynglen kläcks i april–maj och lever kvar i vattendraget tills de är 2–3 år och har uppnått en längd av 10–20 cm. Då vandrar ynglen (som nu kallas smolt) ut i Östersjön och äter upp sig på strömming och skarpsill. Den växer snabbt tack vare födoval och kan redan nästkommande höst vandra upp i älven för att leka. Vissa stannar längre i Östersjön (upp till 5 år).

Fiskemetoder Trolling, spinnfiske och flugfiske är de vanligaste metoderna.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för lax är 28,72 kg, fångad utanför Hanö, Sölvesborg. Den största laxen som fångats i Älvkarleby vägde 27,97 kilo.

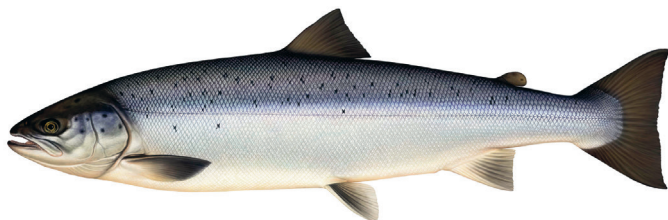

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

REGNBÅGE

Oncorhynchus mykiss

Kännetecken Ryggen är ljus grågrön, magen är vit eller grå och sidan lila-rosaskimrande. Huvudet är även det rosa på sidorna. Sidolinjen brukar vara mörkare, nästan röd och är lätt att se. Regnbågen har många små, svarta prickar längs hela sidan och på kinderna. Även fenorna (speciellt stjärtfenan) är prickiga.

Förekomst Fyrväpplingen, Örsjön, Kalkgruvan, Berkingedammen och Hjällsjön som inplanterad fisk. Kan i vissa fall fångas i Östersjön om de har rymt från fiskodlingskassar, brukar då kallas steelhead.

Biologi I Sverige finns ingen stam av vild regnbåge. Den är en av våra vanligaste odlingsfiskar, både som matfisk och sportfisk, så kallat put-and-takefiske. Fisken växer då upp i dammar och utfodras med fiskfoder till lämplig storlek, normalt mellan 8 hekto och 1 kilo. Fiskens ursprung är Kamtjatka och västra Nordamerika, men den har flitigt spridits av människan via utplanteringar och finns i vatten på alla kontinenter.

Fiskemetoder Regnbågen fiskas med de flesta metoder, men spinnfiske med små drag samt flugfiske är de vanligaste. Botten- och flötesmete med räka eller powerbait är effektiva metoder. Populär art att pimpla från isen med agnad krok.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för regnbåge är 14,16 kg, fångad i Börtnan, Jämtland. Fördes in från Nordamerika i slutet av 1800-talet.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

SIK

Coregonus spp.

Kännetecken Trubbig nos och fettfena. Siken är inte jättelätt att känna igen. Faktum är att det finns 6 olika varianter (se biologi) av sik som alla klassas som samma art. Gemensamt har de att nosen är trubbig och pekar svagt nedåt eller framåt. Sidan är silverblank, ryggen gråblå eller grönaktig och magen silvervit. Framför stjärten sitter en fettfena.

Förekomst Längs kusten. I grunda vikar, sund och flader på 1 till 4 meters djup.

Biologi Älvsik, storsik, sandsik, aspsik, storskallesik och planktonsik. Variationerna mellan dessa kan vara små men generellt är det storleken på fisken hos de olika sikstammarna och antalet gälträstander (taggar på gälbågarna) som skiljer dem åt mest. Siken leker under hösten eller vintern och längs den Uppländska kusten finns både kustlekande och strömlekande sik. De leker parvis och i flera omgångar. Äggen kläcks sedan tidig vår.

Fiskemetoder Bottenmete med mask eller maggot, flugfiske. Bästa perioden är i april då vattentemperaturen stiger från någon grad till 4–5 grader.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för sik är 6,2 kg, fångad i Västra Silen, Västra Götaland. I Uppsala län görs årligen inventeringar av sikyngel för att öka kunskapen om sikens lek- och uppväxtlokaler samt för att följa beståndsutvecklingen.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

STRÖMMING

Clupea harengus

Kännetecken Mörkt blågrön rygg, silvrig sida med ett skimmer av blått och grönt, vitsilvrig mage. Ögat är i proportion till huvudet stort, likaså underkäken som är kraftigt framskjutande. Fjällen är små och tunna och lossnar lätt. Normalt blir strömmingen runt 10–15 cm lång i Östersjön.

Förekomst Längs hela kusten. Djupa sund och uddar, där vattnet är lite strömt, brukar vara bra ställen att fiska strömming på. I Öregrund, Sundsveden och Hargshamn finns möjligheter att fiska från land.

Biologi Strömmingen kan leka både på våren och hösten, det varierar mellan olika populationer. Oftast leker de dock på våren. De kommer in på grundare vatten (0–10 meter) och leker på botten med sten, grus och sand. Honan släpper 20 000–40 000 ägg som fastnar på botten. Mellan 1 och 3 veckor tar det för rommen att kläckas och ynglen lever kustnära. När de är 4–5 centimeter får de fjäll och börjar likna vuxna fiskar.

Fiskemetoder Strömmingshäckla. Tackel med blysänke längst ned och 4–6 krokar (ofta med lypärta på) utan agn. När fisken nappar, vänta! Oftast hinner både en och två fiskar fastna på häcklan innan du vevar upp. Du behöver inte rycka, fisken krokas sig själv.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för strömming är 0,66 kg, fångad i Gåsafjärden, Oskarshamn. Kallas längs ostkusten för strömming men för sill längs syd- och västkusten.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

SUTARE

Tinca tinca

Kännetecken De röda ögonen, den guldskimrande kroppen och den breda stjärtspolen. Sutaren går inte att missta för någon annan sötvattensfisk. Färgen skiljer sig från nyanser av grönt och brunt till guld hos ljusare individer. Ryggen är mörkgrå och magen gulaktig. Sutaren har en liten skäggtöm i mungiporna. Fjällen är väldigt små, knappt noterbara. Sutarens fenor är tämligen stora och kraftfulla, i synnerhet hanarnas bukfenor som är större och knotigare än honornas.

Förekomst Längs hela kusten, insjöar och i Fyrisån. Fiska nära vegetationsbälten och håll utkik efter bubblor, vilket kan betyda att en sutare bökar runt längs botten på jakt efter mat. Slutna och vegetationsrika skärgårdsvikar och näringsrika näckrossjöar är ofta bra fiskeplatser.

Biologi Sutaren leker i flera omgångar under juni–juli, strandnära och bland tät vegetation. Honorna leker varannan vecka, upp till 9 gånger på ett år. Rommen klibbar fast på växterna och kläcks efter 6 till 8 dygn. Normal livslängd för en sutare är 5 till 10 år. Den gillar näringsrika vatten och livnär sig på djur och insekter på botten och i vegetationen. Den är som mest aktiv i skymningen. Under vintern gräver sutaren ner sig i dyn och går i dvala.

Fiskemetoder Botten- och flötesmete med betet liggandes på botten. Bra beten är mask, maggot, bröd och majs. För att locka in fisken är det mycket effektivt att kasta i fiskmat, även kallat mäsk. Att mäskas 1-2 dagar innan fisketillfället ökar chanserna för fångst avsevärt.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för sutare är 5,46 kg, fångad i Antorpa sjö, Halland. Kallas ibland för lindare eller skomakare.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

TORSK

Gadus morhua

Kännetecken Skäggtömmen och det ljusa nätmönstret på sidan är torskens bästa drag. Mörkbrun rygg, marmorerad sida och vit mage. Mörka, oregelbundna fläckar på en ljusare botten ger en vacker teckning på sidan. Även fenorna på ovensidan är fläckade och mörka. Bröst-, buk- och analfenan är ljusare och utan fläckar. Ryggfenan är uppdelad i tre sektioner där den främre sektionen är något längre än de andra. Huvudet är stort i jämförelse till kroppen som smalnar av mot stjärtfenan. Munnen är stor och har ett tydligt överbett. Torsken har ofta en distinkt sidolinje som tecknar sig som ett tjockt vitt streck längs sidan. Fjällen är extremt små, tunna och går knappt att urskilja.

Förekomst Längs kusten. En saltvattenfisk som även trivs i Östersjöns bräckta vatten.

Biologi Torsken lever normalt på vattendjup mellan 10–200 meter. Gärna bottennära men växelvis i de fria vattenmassorna. De äter både djur från botten och fiskar (även andra torskar) i det fria vattnet. Fiskintaget brukar öka med storleken. I Östersjön växer torsken ungefär 10 cm per år. Under lektider (sommarhalvåret i Östersjön) samlas torskarna i områden där salthalten är minst 11 ‰ och syrgashalten är god. Hanen simmar under honan, buk mot buk, och befruktar äggen som släpps i det fria vattnet. Äggen sjunker sedan till det djup där salthalten ger äggen samma densitet som vattnet och flyter fritt. Efter 10–40 dygn kläcks ynglen.

Fiskemetoder Pirk- och jiggfiske från båt.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för torsk är 32,42 kg, fångad i södra Östersjön, utanför Abbekås. Torskstammen i Östersjön börjar sakta återhämta sig men har fortfarande långt kvar till god status. En rekordtorsk på 37 kilo fångades 1998 på nät utanför Grisslehamn. I Norge har forskare lyckats locka yngre torskar till födoplatser genom att spela upp tubamusik under vattnet.

Illustration: Karl Jilg/SLU Artdatabanken.

ÅL

Anguilla anguilla

Kännetecken Vår mest ormlika fisk. Färgen på ålen kan variera beroende på vilket stadium i livet den är. Normalt är den brunfärgad på ryggen och gul på magen, så kallad "gulål". Den kan även vara svartgrå på ryggen och ljusgrå till silvrig på sidan, så kallad blankål (se förklaring i biologi). Ryggfenan och analfenan är långa och börjar på mitten av kroppen och växer sedan ihop med stjärtfenan längst bak. Bröstfenorna sitter nära huvudet. Ålens gälöppningar sitter strax framför bröstfenorna och ser ut som smala springor.

Förekomst Finns i alla svenska vatten. Längs kusten, Mälaren, Fyrisån mm.

Biologi Alla europeiska ålar härstammar från Sargassohavet. De små ållarverna, som är helt genomskinliga, följer med Golfströmmen och när de når den svenska kusten har de blivit glasålar. Då liknar de en fullvuxen ål men har bara pigment på huvudet och stjärtspetsen. Honorna lever som gulålar i de svenska sjöarna, längs vattendragen och kusten fram tills de är ungefär 14 år. Inför sin vandring tillbaka till Sargassohavet (650 mil) för att reproducera sig, byter de färg och blir blankålar. Hanarna vandrar tillbaka vid 4–9 års ålder. Ålen är akut hotad och har minskat med 90-95 % sedan 1970-talet.

Fiskemetoder Bottenmete med mask, räka eller fiskstrimla (nors och strömming luktar mycket!). Ålen är fredad från riktat fiske upp till det tredje vandringshindret från havet. Efter det tredje vandringshindret är fiske tillåtet.

Kul att veta Det svenska sportfiskerekordet för ål är 3,725 kg, fångad i Västby tjärn, Ockelbo. Fisken kan åla kortare sträckor på land för att ta sig framåt. Tros kunna bli väldigt gammal, om den inte har möjlighet att vandra, i vissa fall över 100 år.

Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken.

FISKETILLSYN

För kontroll av efterlevnaden av fiskeregler får fisketillsynsman, polisen, tullen eller kustbevakningen undersöka fisk, fiskeredskap, fisksump och fiskefartyg. Fisketillsynsman och likställd får beslagta fisk, redskap och annan egendom inför utredning om olagligt fiske. *Illustration: Per Stadigh.*

FISK SOM FÖDA

Fisk är nyttigt, men som för all mat gäller det att äta varierat och undvika ensidig kost. Speciella råd gäller för kvinnor, gravida och ammande. Kontakta barnavårds- eller mödravårdscentralen där du bor.

Konsumtionsråd till storkonsumenter av egenfångad fisk

I några näringsfattiga och försurade insjöar har föroreningar från luft och industriutsläpp lett till förhöjda halter av miljögifter i rovfiskar och feta fiskar. Kontakta Livsmedelsverket eller Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen på respektive kommun för närmare information.

Abborren finns över hela länet och fångas på både spinn, mete och pimpel. Foto: Johan Persson.

SJÖAR MED FISKEMÖJLIGHETER – SNABBGUIDE

Flera privata insjöar upplåts till sportfiske via fiskekort. Fiskevårdsområdesföreningar bjuder också möjlighet till fiske i sjöar i Uppsala län, några med utplanterad laxartad fisk, som ger möjligheter till flugfiske. Nyhet! Uppsalakortet (se nedan).

Sjö	Var	Laxartad fisk	Båtuth.	Sid.
1. Trösken	3 km V Skutskär			30
2. Tämnaren	45 km NNV Uppsala			30
3. Skärsjön	4 km V Järlåsa		x	31
4. Valloxen	Knivsta			31
5. Trehörningen	16 km O Uppsala		x	32
6. Ramsen	16 km O Uppsala		x	32
7. Ubby-Långsjön	Rånäs			32
8. Södra Åsjön	Forsmark			32
9. Bruksdammen	Forsmark			32
10. Eckarfjärden	Forsmark			32
11. Fiskarfjärden	Forsmark			32
12. Mörtsjön	24 km NV Uppsala			32
13. Lumpen	23 km NV Uppsala			32
14. Gavel-Långsjön	Rånäs			33
15. Fyrväplingen	Knutby/Hallstavik	x	x	33
16. Kalkgruvan	1 km S Hargshamn	x		34
17. Aspdalssjön m.fl.	10 km SV Hallstavik			34
18. Vällen	15 km O Alunda			35
19. Gimo damm	1 km N Gimo			35
20. Rastsjön	35 km NO Uppsala		x	35
21. Dannemorasjön	Österbybruk			36
22. Harvikadammen	Österbybruk			36
23. Strömaren	6 km N Tobo	x		36
24. Fälaren	14 km NNO Örbyhus			37
25. Finnsjön/Åkerbysjön	Lövstabruk			37
26. Berkingedammen	Forsmark	x	x	38
27. Axsjön	Morgongåva			38
28. Ramsjön	Morgongåva			38
29. Hallaren	20 km NV Heby			39
30. Vansjön-Nordsjön	5 km N Morgongåva			39
31. Råksjön	10 km SV Huddunge		x	40
32. Hjällsjön	Söderfors	x		41
33. Lilldammen	Gimo			41

Sjöar i fet stil ingår i Uppsalakortet.

Fiske med handredskap är fritt längs kusten och i Mälaren. Foto: Johan Persson.

1. TRÖSKEN

Areal: 510 ha.

Läge: 3 km V Skutskär, vid länsgränsen.

Fiskbestånd: Abborre, braxen, gädda, mört, lake, ål, sutare, sarv och ruda. Sparsamt med harr, öring och regnbåge.

Fiskekort: 50 kr/dag, 300 kr/år. Köps via iFiske.se.

Kommentar: *Stor skogssjö på länsgränsen till Gävleborgs län. Hela sjön inkl. tillflöden upplåts till fiske för allmänheten genom Tröskens FVF. Det är en fin sjö för mete efter vitfisk och abborre samt vintertid pimpelfiske efter abborre och angel efter gädda.*

2. TÄMNAREN

Areal: 5000 ha.

Läge: 45 km NNV Uppsala. Väg 272 efter E4. Avtagsvägar vid Harbo, Månkarbo och Björklinge leder fram till sjön.

Fiskbestånd: Abborre, gös, gädda, lake, sutare, braxen.

Fiskekort: 50 kr/dag (1 handredskap), 100 kr/dag (10 redskap, angel/ismete), 500 kr/år (inkluderar angel/ismete). Upp till 15 år gratis. Köps via iFiske.se.

Kommentar: *Förvaltas av Tämnarens FVF. Sjön är många fiskares favoritsjö. Trots sin storlek mycket grund, ca 2 m. Tidig isläggning, ofta i november. Fiske bäst från båt eller is p.g.a. riklig växtlighet. Landfiske, t.ex. sutarmete möjligt vid Kalvnäset. Pimpel, angel och mete går bäst. Unikt fågelliv i sjön. Båtsättning med trailer vid Harbonäs.*

3. SKÄRSJÖN

Areal: 24 ha.

Läge: 4 km V Järlåsa, väg 72 till Björnlund sedan norrut mot Bredsjön.

Fiskbestånd: Abborre, stor gädda, mört, ruda och sutare.

Fiskekort: 120 kr/dag inklusive båt (1–2 personer) med åror. Sjön är svårtåtkomlig från land, båt är ett måste. Vindskydd med eldstad finns där Upplandsleden passerar.

Info och fiskekort: Bengt Thalín, tel 070-82 16 028.

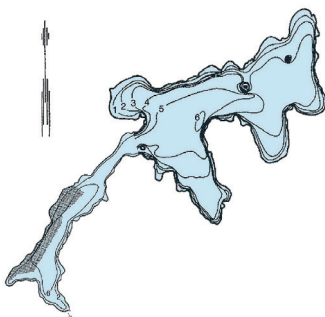
Kommentar: *En näringsfattig liten skogssjö på gränsen till Västmanlands län. Enkel bussförbindelse från Uppsala. Buss 848 mot Sala stannar intill sjön, hållplats Rosenbacka.*

4. VALLOXEN

Läge: 17 km SO Uppsala vid E4.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, nors, vitfisk och gös.

Kommentar: *Enskilt vatten. På den kilometerlånga del av sjön som ägs av Knivsta kommun är spöfiske fritt för allmänheten. Det är i den långsmala, markerad på karta, viken närmast Knivsta tätort (från Kölängen till vattnet nedanför Gula villan). Lämplig parkering och utgångspunkt är Särstabadet. Landfiske är möjligt. Bra pimpelsjö vintertid.*

UPPSALAKORTET

Sportfiskarnas Uppsalakort ger dig i dagsläget tillgång till fiske i 9 sjöar i Uppland. Fiska allt från gädda, abborre och gös till björkna, ruda och sutare i såväl lättillgängliga som i ensligt liggande naturvatten.

Uppsalakortet junior är gratis för ungdomar t.o.m. året man fyller 19 år.

Här finns information samt möjlighet att köpa fiskekortet:

<https://www.ifiske.se/fiske-sportfiskekortet-uppsala.htm>

Följande sjöar ingår:

- 5. TREHÖRNINGEN** (delar av sjön)
- 6. RAMSEN** (delar av sjön)
- 7. UBBY-LÅNGSJÖN** (OBS! Speciella regler)
- 8. SÖDRA ÅSJÖN**
- 9. BRUKSDAMMEN** (Forsmark)
- 10. ECKARFJÄRDEN**
- 11. FISKARFJÄRDEN**
- 12. MÖRTSJÖN**
- 13. LUMPEN**

14. GAVEL-LÅNGSJÖN

Läge: 38 km O Uppsala. Väg 282 förbi Almunge, sedan avtagsväg mot Rånäs, ca 11 km till sjön. Alternativt väg 77 förbi Gottröra, sedan avtagsväg norrut mot Rånäs.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, gös och vitfisk.

Fiskekort: 100 kr/dag, 200 kr/år, familj 300 kr/år. Köps via iFiske.se.

Kommentar: *En 6 km lång sjö, på gränsen till Stockholms län. Populär pimpelsjö vintertid.*

15. FYRVÄPPLINGEN

Areal: Skysjön 50 ha, Rörsjön 30 ha, Grytsjön 20 ha, Edsjön 6 ha, Holmsjön 6 ha.

Läge: 50 km ONO Uppsala, efter vägen mot Hallstavik. Avtagsväg vid Pettbol. Skylt Fyrväpplingen.

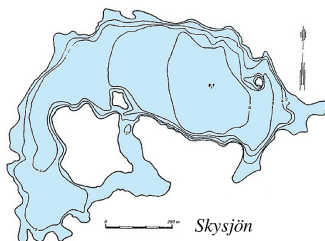
Fiskekort: Skysjön och Rörsjön 220 kr/dag, 170 kr/kväll (14.00–21.00). Nattkort kl. 21.00–05.00 endast i juni, 220 kr/natt. Familjekort (barn under 16 år) 3 Södersjön, Edsjön och Holmsjön är konferensföretagsfiske för större sällskap. Fiskekort, kontakta info@fyrvapplingen.se.

Service: Båtar i alla sjöar 100 kr/dag, stuga och fiskeredskap uthyres i kiosken.

Båtar förbokas till helger.

Hemsida: www.fyrvapplingen.se

Kommentar: *Fyrväpplingens fiskeområde innehåller flera vackra skogssjöar. I Skysjön och Rörsjön finns inplanterad regnbåge. I Södersjön, Holmsjön och Edsjön finns regnbåge för s.k. "företagsfiske" och andra grupper.*

16. KALKGRUVAN

Areal: Mindre än 1 ha. Djup 22 m.

Läge: Braxenbol, 1 km S Hargshamn, 14 km SO Östhammar.

Fiskbestånd: Regnbåge.

Fiskekort: 130 kr/dag + 60 kr/kg för fångad regnbåge. Hos Fredrik Ljungdahl, tel 070-73 30 485.

Kommentar: *Litet "put-and-take"-vatten för regnbåge i ovanlig miljö. Gruvhålet är ett gammalt vattenfyllt kalkbrott med ett otroligt klart vatten. Siktdjup över 10 m.*

17. ASPDALSSJÖN m.fl.

Areal: 220 ha sammanlagt.

Läge: 10 km SV Hallstavik. Bilväg passerar flera av sjöarna.

Fiskbestånd: Gädda, abborre, stora sutare, ål och vitfisk.

Fiskekort: Ingen uppgift finns om försäljning av fiskekort.

Kommentar: *En serie sammanhängande roslagssjöar. Länsgränsen till Stockholms län skär genom flera av sjöarna och de sammanbindande åarna. Aspdalssjön, Mörtfjärden, Lissklinten, Järinge, Storsjön och Bysjön FVO upplåter fisket till allmänheten. Bra pimpelfiske. Givande mete i åarna mellan sjöarna.*

Sutaren är en spännande fisk att meta. Foto: Raul Vicente.

18. VÄLLEN

Areal: 956 ha. Topografisk karta Östhammar SO.

Läge: 15 km O Alunda, 43 km NO Uppsala. Väg 288 från Uppsala till Lejsta, väg mot Hallstavik.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, vitfisk och gös.

Fiskekort: 100 kr/vecka, 200 kr/år. Köps via iFiske.se.

Kommentar: *Stor, stenig "roslagssjö" där fisket upplåts till allmänheten genom Vällens FVO. Vacker och populär fiskesjö, särskilt bland pimpelfiskare. Grov abborre. Kanot- och båtuthyrning, Ekeby bygdegårdsförening 0174-300 72. Möjligt att lägga i egen båt från trailer vid badet vid landsvägsbron.*

19. GIMO DAMM

Areal: 297 ha, maxdjup 4 m.

Läge: 1 km N Gimo, 48 km NO Uppsala.

Fiskbestånd: Gädda, abborre och mört.

Fiskekort: 20 kr/dag, 100 kr/år. Köps via iFiske.se.

Kommentar: *Gammal bruksdamm. Ägs av Bergvik Skog AB. Näringsfattig och ganska grund.*

20. RASTSJÖN

Areal: 125 ha, maxdjup 2,6 m.

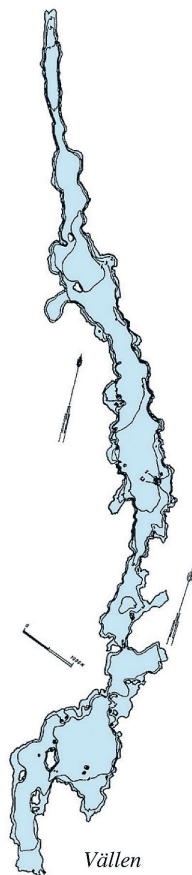
Läge: 35 km NO Uppsala, väg 288 mot Alunda, sväng av mot Morkarla, förbi Ramhälls gruvor till Morkarla kyrka, därefter skyltad enskild väg till sjön.

Fiskbestånd: Gädda, abborre, lake och vitfisk. Gös inplanterad.

Fiskekort: 50 kr/dag, 150 kr/månad, 250 kr/år. Köps via iFiske.se. Fritt fiske för barn och ungdom upp till och med 12 år.

Service: Båtuthyrning 75–100 kr/dag.

Kommentar: *Enskilt vatten som förvaltas av Rastsjöns FVF. Landfiske möjligt. Grova gäddor i sjön. Endast eldrivna båtmotorer får användas!*

21. DANNEMORASJÖN m.fl.

Areal: Dannemorasjön 404 ha, Stordammen 328 ha, Lillsjön 13 ha.

Läge: Vid Österbybruk, 45 km N Uppsala, väg 290.

Fiskbestånd: Gädda, abborre, sutare, mört och ruda.

Fiskekort: 20 kr/dag, 50 kr/vecka, 150 kr/år, familjekort. Köpes hos OKQ8, Österbybruk, tel 0295-200 25 och vid Simbadets camping, tel 0295-208 30.

Kommentar: *Sex grunda sjöar och dammar i omedelbar närhet av Österbybruk. Djupast är Lillsjön med 2,7 m. Förvaltas av Österby Fiskeriförening, www.osterbysfk.se. Sjöarna är ofta "trögfiskade". Dock inte Dannemorasjön som är mycket växtrik och kan ha ett riktigt bra abborrfiske, men inte under högvintern, då den grunda sjön ofta lider av syrgasbrist.*

22. HARVIKADAMMEN

Areal: 86 ha.

Läge: 46 km NO Uppsala

Åk väg 290 mot Forsmark och efter Dannemorasjön sväng höger vid skylt "Harvikadammen".

Fiskbestånd: Karp, gädda, braxen, sarv, sutare och mört.

Fiskekort: Medlemskap i Österby SFK krävs. Bg 132-5000. Junior under 18 år 50 kr, pensionär 200 kr, senior 200 kr, familjekort 250 kr.

Kommentar: *Inplanterad karp i perfekt miljö. Maxdjup 4 m, medeldjup 2,5 m. All karp måste återutsättas. 2 st roddbåtar finns att låna. Båtplats går att hyra för 100 kr/år.*

Hemsida: www.osterbysfk.se

23. STRÖMAREN

Areal: 433 ha.

Läge: 6 km N Tobo, 50 km N Uppsala. Åk E4 till Tierp, sedan väg 292 mot Tobo 5 km, enskild väg till sjön.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, braxen, regnbåge, sutare, lake och gös.

Fiskekort: 25 kr/dag, 200 kr/år. Örbyhus Färg AB, tel 0295-100 06. Fiskekort krävs generellt i sjön, men det är godkänt att fiska från fiskebryggan vid Strömabadet

utan fiskekort.

Kommentar: En stor och fin vassrik källsjö, uppskattad särskilt av pimpelfiskare. För Uppland ovanligt stora abborrar. Vacker miljö.

24. FÄLAREN

Areal: 204 ha, maxdjup 2,5 m.

Läge: 14 km NNO Örbyhus, 12 km SV Lövestabruk. Från Örbyhus väg 716, 717 norrut. Höger vid Prästarby, vänster efter Kalvsbo.

Fiskbestånd: Stor abborre, gädda, sutare och braxen.

Fiskekort: 5 kr/dag, 10 kr/vecka, 50 kr/år, löses hos Leif Söderlund, Elinge, tel 0294-211 02.

Kommentar: Enskilt vatten, vacker skogssjö som lättast nås från badplatsen vid sjöns utlopp i den östra delen. Populär pimpelsjö med chans till stor abborre. Grund över stora områden, sydvästra delen igenväxt.

25. FINNSJÖN, ÅKERBYSJÖN M.FL.

Areal: Finnsjön 432 ha, Lissvass 35 ha, Åkerbysjön 111 ha, Ensjön 34 ha.

Läge: Söder om Lövestabruk, 63 km NO Uppsala. Väg 290, sedan enskilda vägar till sjöarna.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, vitfisk och inplanterad gös.

Fiskekort: 60 kr/dag, 125 kr/vecka, 325 kr/år, familjekort 450 kr. Fiskekort köps via iFiske.se. Fritt fiske för barn och ungdom upp till 12 år.

Service: Sjösättning med trailerbåt kan vara möjlig vid Källviken.

Kommentar: Fyra intressanta "abborrsjöar" som sammanbinds genom den lilla Nybroån. Hotas ej av igenväxning. Fin vattenkvalitet, chans till större abborrar. Lissvass och Ensjön är grund, 1,2 m. Åkerbysjön 2 m, Finnsjön 3 m. Naturreservatet Florarnas gräns skär genom Finnsjöns sydände. Gös över 5 kg har fångats i systemet.

26. BERKINGEDAMMEN

Areal: 50 ha.

Läge: 7 km N Forsmark, riksväg 76. Avtagsväg Berkinge 1 km.

Fiskbestånd: Regnbåge, öring, gädda, abborre och vitfisk.

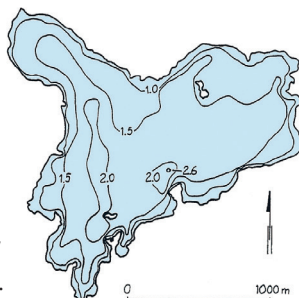
Fiskekort: 30 kr/dag, 290 kr/år samt 120 kr/ädel fisk som tas upp. Catch and release ej tillåtet.

Korten köps i receptionen kl. 10.00–18.00, tel 0720-07 32 16. Fisket öppet kl. 07.00–21.00.

Service: Uthyrning av båtar (från 50 kr/dag) och flytvästar, café med enklare förtäring. Tältmöjligheter, 100 kr/natt. Husvagnsuppställning, med begränsat antal elplatser.

Info: www.berkinge.se

Kommentar: *Populärt utflyktsmål, gammal återställd bruksdamm, gräsmattor runt hela dammen. Tillåtna fiskeredskap: spinn, fluga och mete. Catch and releasefiske är inte tillåtet.*

27. AXSJÖN

Areal: 38 ha.

Läge: Morgongåva.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, sutare, mört och braxen.

Fiskekort: 50 kr/dag, 200 kr/år.

Kortförsäljning: Fredrik Widén, tel 073-59 94 231.

28. RAMSJÖN

Areal: 39 ha.

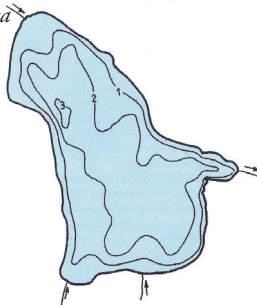
Läge: Morgongåva.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, braxen, sutare, ruda, sarv m.m.

Fiskekort: 50 kr/år.

Kortförsäljning: Sivert Bertilsson, tel 070-690 74 48.

Kommentar: *All motorbåtstrafik är förbjuden p.g.a. det rika fågellivet.*

29. HALLAREN

Areal: 220 ha, (del av Hallaren).

Läge: 20 km NV Heby.

Fiskbestånd: Abborre, gädda, gös och vitfisk.

Fiskekort: 100 kr/vecka, 300 kr/år.

Kortförsäljning: Sala Fritidsliv AB, Sala, tel 0224-101 67.

Kommentar: *Spännande sjö på länsgränsen.*

30. VANSJÖN-NORDSJÖN

Areal: 254 ha.

Läge: 5 km N Morgongåva.

Fiskbestånd: Abborre, gädda och vitfisk.

Fiskekort: 20 kr/dag, 40 kr/vecka, 100 kr/år.

Tillägg angelfiske: 10 kr/dag, 20 kr/vecka, 60 kr/år.

Kortförsäljning: Eva Larsson, tel 073-053 27 31, Sölve Sahlström, tel 073-713 66 92, Glenn Bäckström, tel 0224-630 32, Hillevi Bohlin, tel 070-524 30 28.

Kommentar: *Grund sjö med ett medeldjup på 1,5 m. Landfiske är svårt, mycket vass runt hela sjön. Roddbåt kan hyras hos Eva Larsson och Sölve Sahlström.*

31. RÅKSJÖN

Areal: 118 ha, maxdjup 11 m.

Läge: 10 km SV Harbo.

Fiskbestånd: Abborre, gädda och vitfisk.

Fiskekort: 10 kr/dag, 50 kr/år.

Kortförsäljning: Hans Flodström, Rödjebro,
tel 0224-962 65, Tord Röjerås, tel 0224-960 57,
ICA Nära, Huddungeby, tel 0224-960 01.

Service: Båtuthyrning 10 kr/timme genom Tord Röjerås.

32. HJÄLLSJÖN

Läge: Nära Söderfors.

Fiskebestånd: Regnbåge.

Fiskekort: 150 kr/dag. Köps via iFiske.se.

Mälaren är en populär gössjö. Foto: Tomas Loreth Remén.

Kommentar: Hjällsjön är en tillgänglighetsanpassad put&take-sjö med inplanterad regnbåge. Max tre regnbågar/fiskare och dygn. Obs! Gräskarp inplanterad för att hålla sjön ren från växter, dessa skall alltid återutsättas vid eventuell fångst.

33. LILLDAMMEN

Läge: I Gimo samhälle.

Fiskbestånd: Spegelkarp och gräskarp samt storvuxen braxen, sutare och ruda.

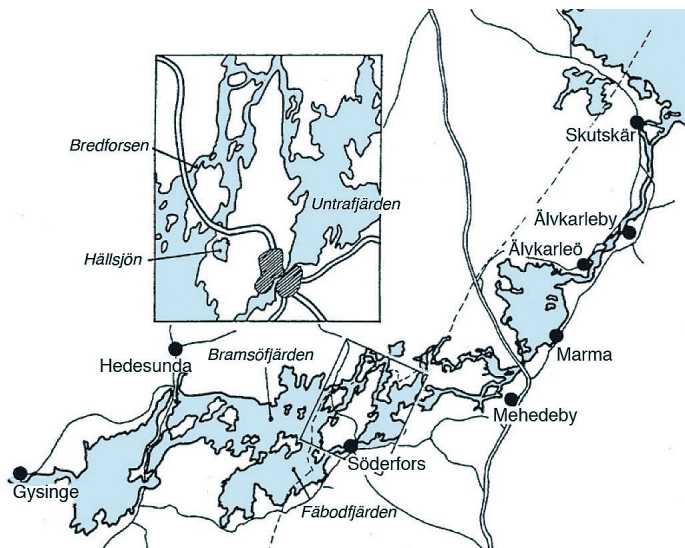
Fiskekort: Medlemmar i Gimo Flugfiskeförening som är över 18 år har möjlighet att lösa ett årskort till en kostnad av 200 kronor. Juniorer 15-18 år 100 kr. Gratis för ungdomar under 15 år. För icke medlemmar och medlemmar som inte vill lösa årskort kan ett dygnskort på 50 kr lösas. Mer information på www.gimofff.se.

Kommentar: Samtliga sportfiskemetoder är tillåtna, max tre spön får användas samtidigt.

Gäddfisket blir allt populärare i länet. Foto: Johan Persson.

FISKE I STRÖMMANDE VATTEN

34. NEDRE DALÄLVEN

Mer än 7 mil sammanhängande sportfiskevatten

Dalälven erbjuder fantastiska fiskemöjligheter i skiftande naturtyper på fem stora fiskekortsområden. Uppvandrande lax och havsöring når som längst strömmarna vid kraftverksdammarna i Älvkarleby. Älvkarleby kan stoltsera med svenskt älvrekord för lax, 27,97 kg. Nedströms Älvkarleby blir älven mer lugnflytande och chansen att fånga gädda, gös, abborre eller sik ökar. Närmare mynningen i havet blir naturen allt mer vildmarksbetonad. Uppströms Älvkarleby öppnar sig snart Storfjärden vid Marma med trollingsfiske efter stor gädda och gös. Vid Mehedeby och Söderfors ger strömmarna möjlighet till harr- och öringfiske. Uppströms Söderfors finns den natursköna stora Bramsöfjärden med grov gädda, gös och abborre. Sedan väntar harrfiske i Gysingeforsarna och vildmarken i Färnebofjärdens nationalpark. Övernattning finns på många ställen från tältcamping till inkvartering på hotell eller herrgård.

Älvkarleby bjuder även sevärdheter för fiskaren: Fiskeriförsöksstationen och Strömvattenakvariet vid Karl XIII:s bro och inte minst lekande lax i Kungsådran om hösten och avelsfisket på Laxön 15 juni–15 augusti. Hemsida: www.nedredalalven.se.

Färnebofjärdens FVOF

5000 ha vildmarksfiske från båt bland 100-tals sjöar i nationalpark

Mest känt är gös-, gädd- och abborrfisket i det ursköna flacka fjärdlandskapet. Fisket sker bäst från båt. Lämplig utgångspunkt är Östa stugby nära Tärnsjö, Färnebofjärdens camping norr om Gysinge och som har en avgiftsbelagd sjösättningsramp och eventuellt Tyttbo. Asp och sik är fredade.

Fiskekort: Färnebofjärdens FVOF, 80 kr/dygn, 200 kr/vecka, 500 kr/år, trolling är tillåtet. Köps via iFiske.se. Information på www.farnebofjarden.org. Två sjösättningsrampar finns, båt-, kanot- och kajakuthyrning. Observera fågelskyddsområden.

Hemsida: www.schwedenpause.se, www.ostacamping.se.

Gysingeforsarnas FVOF

Harrfiske i vacker ström- och forsmiljö

Mest känt är harrfisket men det finns även fiske efter utplanterad öring. I de lugnare partierna gäller gädda, gös, abborre och vitfisk.

Fiskekort: 165 kr/dygn, 330 kr/ 3 dygn, 1300 kr/år. Köps via iFiske.se.

Hemsida: www.sandviken.se/gysinge, www.gysingeforsarna.se.

Marma – Mehedeby FVOF

Två mil fiskekortsvatten i strömmar, delta och på vassiga fjärdar

Gös- och gäddrika fjärdar för spinn, trolling eller mete. Flera mindre älvfåror mellan småöar kan ge harr och öring i en vacker vildmarksnatur. Flera sjösättningsrampar: Mehedeby, Marma och Lindbergsviken.

Fiskekort: 50 kr/dygn, 100 kr/vecka och 300 kr/år. Köps via iFiske.se.

Söderfors Hedesunda FVF, Hjällsjön

Stort fiskekortsområde i gädd- och gösrika Bramsöfjärden, strömfiske samt regnbågsfiske i Hjällsjön

Deltan med flera mindre älvfåror kan ge harr och öring. Fisket mest känt för grov gädda, gös och abborre på fjärdarna. Båtuthyrning och sjösättningsramp. Trol-

lingfiske är populärt, fiskeguide kan bokas. Tillgänglighetsanpassat Put-and-take-fiske i Hjällsjön.

Fiskekort: 100 kr/dygn, 150 kr/dygn för Hjällsjön. Köps på iFiske.se.

Älvkarleby

Grov lax och havsöring i fiskekortsvatten

Ett sportfiskevatten med stolta anor. Havsöringsfisket är bäst från premiären till maj samt under september. Mitten av maj till juli är laxtid. Fisket sker mest med spinnfluga, flytande vobbler eller lax- alt. tubfluga som bete. Kraftig utrustning anmodas. Det finns särskilda flugfiskesträckor och många regler om hur fisket får bedrivas. Bland annat är fiske på natten vanligen inte tillåtet och fångstrapportering är obligatorisk. Cirka 10 ton lax och öring fångas årligen i främst A-sektionen vid Älvkarleby. Inom B/C-sektionen fiskar man bäst från båt som kan hyras.

Fiskekort: *A-sektionen:* Mitten av mars–30 november. 250 kr/dag, 900 kr/vecka, 3900 kr/säsong. Ungdom 15–20 år 50 kr/dag, 200 kr/vecka, 600 kr/säsong. Premiär: 300 kr. Familjekort 290 kr/dag. Barn t.o.m. 14 år fiskar gratis på målsmans fiskekort.

Laxkort, A-sektionen: 1 juni–31 juli. 450 kr/dag.

B/C-sektionen: Hela året 60 kr/dag, 200 kr/vecka, 600 kr/år. Ungdom 15–18 år, 30 kr/dag, 100 kr/vecka, 250 kr/år. Toppknutet mete är kostnadsfritt men får inte inriktas på lax och öring. Barn t.o.m. 14 år fiskar gratis på målsmans fiskekort.

Information: Fiskekontoret, tel 026-729 16, 070-575 13 33. Älvkarleby Fiskecamping, tel 026-727 92. Fisketillsyn 070-575 13 33.

Service: Båt kan hyras för 200 kr/dag.

Hemsidor: www.alvkarlebysportfiske.nu, www.alvkarleby.se

Fiskekarta på nästa sida.

35. HARBOÅN

Harbo FVO: Föreningen vilande.

Kontakt: Pontus Elvingson, tel 073-052 53 38.

36. TÄMNARÅN

Fiskekortsvatten mellan Västlands kvarn och mynningen i havet vid Karlholmsbruk

Nedre Tämnarens FVO bjuder på varierat fiske efter öring under perioden 1 janu-

ari–31 oktober och gädda, gös och abborre hela året. Bra mete efter vimma, mört, braxen och id. Strömmande partier finns främst vid Västland och Karlholmsbruk.

Fiskekort: 50 kr/dygn, 150 kr/vecka, 300 kr/vecka. Tämnarens FVO,
tel 070-528 01 21, Qstar i Karlholm, tel 0294-404 96,
Karlholms Båt&Motor, tel 0294-51 24 20.

37. FYRISÅN

Lättåtkomligt sportfiske för alla

Fastighetsgränsen finns mitt i ån, fisket sker från på kartan blåmarkerad sida av ån. Hemsida: www.fyrisan.se, Fyrisåns vattenförbund. Fyrisåns FVOF upplåter fisket fritt från Björklingeåns mynning på västra sidan och Vallsgärde på östra sidan ner till Islandsfallet. Mellan Islandsfallet och Vindbron är sportfiske tillåtet på kommunens vatten, dvs. ned till strax uppströms Vindbron på den västra sidan av ån och fram till slamdammarna på den östra sidan. Uppströms fallen i Uppsala är det mört, braxen och annan vitfisk tillsammans med benlöja, abborre, ål, gädda och lake som kan låta sig fiskas. Enklast kommer man åt fisket mellan S:t Olofsgatan och Fyrisvallsbron vid Gamla Uppsalagatan samt vid Ulva Kvarn, som f.ö. är ett trevligt utflyktsmål. Nedströms Islandsfallet ökar mångfalden och på våren finns även nors, id, gös och den ovanliga aspen i ån för lek. Längre ner mot Mälaren ökar chansen för gös och gädda. Populära metevatten. Nya fiskvägar och s.k. omlöp har byggts i centrala Uppsala för att gynna bl.a. fisken asp.

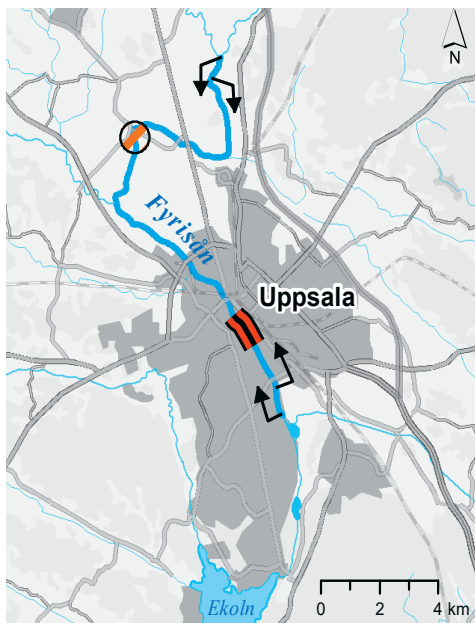
Fiskeregler: Fritt sportfiske på Fyrisåns FVO och kommunens vatten. Totalt fiskeförbud året runt mellan Hamnspången och S:t Olofsbron samt i fisktrappor, omlöp för fisk eller motsvarande konstruktioner för fiskvandring. Fiskeförbud mellan 1 april och 10 maj vid Ulva mellan dammen och mätörverfallet, ca 150 m nedströms. Inom hela fiskevårdsområdet (se ovan) är allt fiske efter asp förbjudet. I övrigt är asp enligt lag fredad mellan 1 april och 31 maj i Fyrisån och skall ovillkorligen släppas tillbaka. Ål är fredad och får inte fiskas alls.

38. ENKÖPINGSÅN

Fritt fiske på kommunens vatten.

Medlemmar i Enköpings Amatör FF (öppen förening) och andra har rätt till 4 km sportfiske i åns västra sida i Enköping och ner till Mälaren.

Kontakt: Olle Pettersson, Enköpings Amatör FF, tel 076-108 28 73.

 Upplåtet sportfiske mellan pilarna

 Ulva, fiskeförbud mellan 1 april och 10 maj

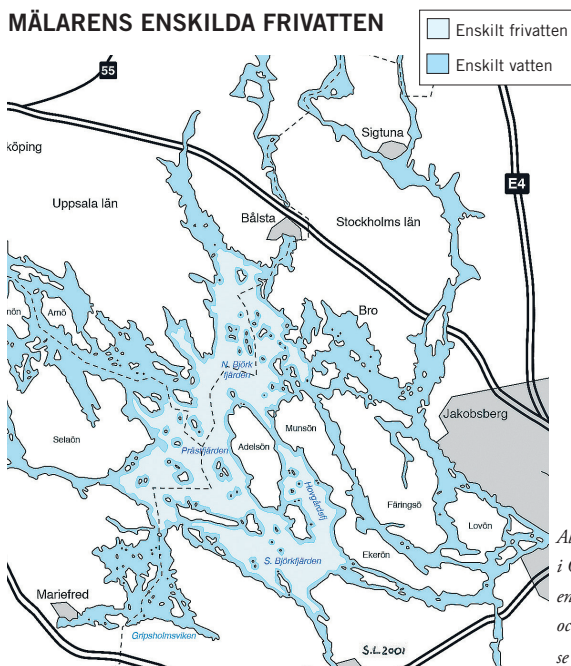
 Totalt fiskeförbud mellan S:t Olofsbron och Hamnspången året runt

FISKE PÅ MÄLAREN (39)

Fritt handredskapsfiske. Fritt men begränsat trolлинг- och nätfiske på enskilt frivatten eller via fiskekort

Mälaren delas av fyra län och är Sveriges tredje största sjö med en areal av 1220 km². Maxdjupet är 67 meter men största delen är ganska grund och näringsrik. Mälaren är en av de mest artrika sjöarna i landet med 32 kända fiskarter. I Mälaren finns eftertraktade arter som gös, ål, abborre och siklöja och den långsträckt sjön har ett omfattande yrkes- och fritidsfiske. Det pimpas mycket abborre och under januari-februari även lake. Under vårvintern är det bra isfiske efter gädda och gös. Gösen som är en populär sommarfisk fiskas med pimpel och med dragrodd eller trolлинг på enskilt frivatten under varma sommarnätter. Vår- och sommargäddan tas på spinn eller dragrodd/trolлинг. En liten chans finns även för lax och havsöring som vandrar upp till Mälaren genom Stockholms ström och vid Södertälje. Havsöring kommer

MÄLARENS ENSKILDA FRIVATTEN

*Allmänt och enskilt vatten
i Östhammars kommun,
enskilt frivatten i Tierp
och Älvkarleby kommuner
se sid 49-50.*

tidigt på våren för födosök och vid lektid på senhösten, laxen under sommaren. Trolling-Dragrodd och Angel-fiskekortet gäller i delar av Ekoln, Skofjärden och Gorran, köps på iFiske.se. Enskilt frivatten, se sid 47: Alla får fiska efter speciella regler på det s.k. enskilda frivattnet både med nät och med trolling, dragrodd eller angel. Mälarens vassar gör fiske svårt från land, vid följande platser finns dock möjligheter.

A* Fagerudd

B* Koffsan vid Bryggsholmen

C Grönsö slott

D* Härjarö

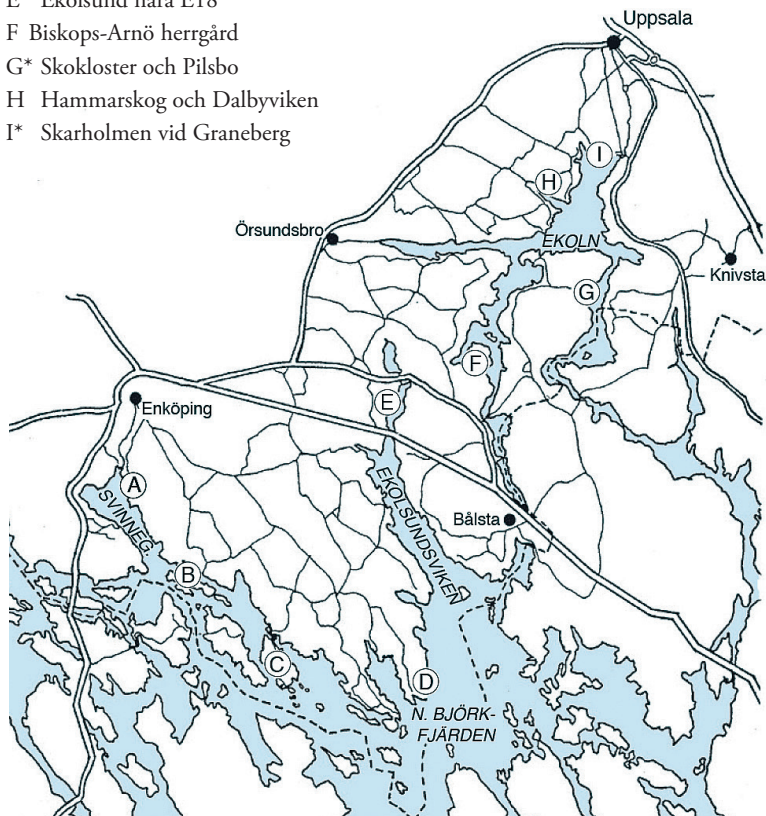
E* Ekolsund nära E18

F Biskops-Arnö herrgård

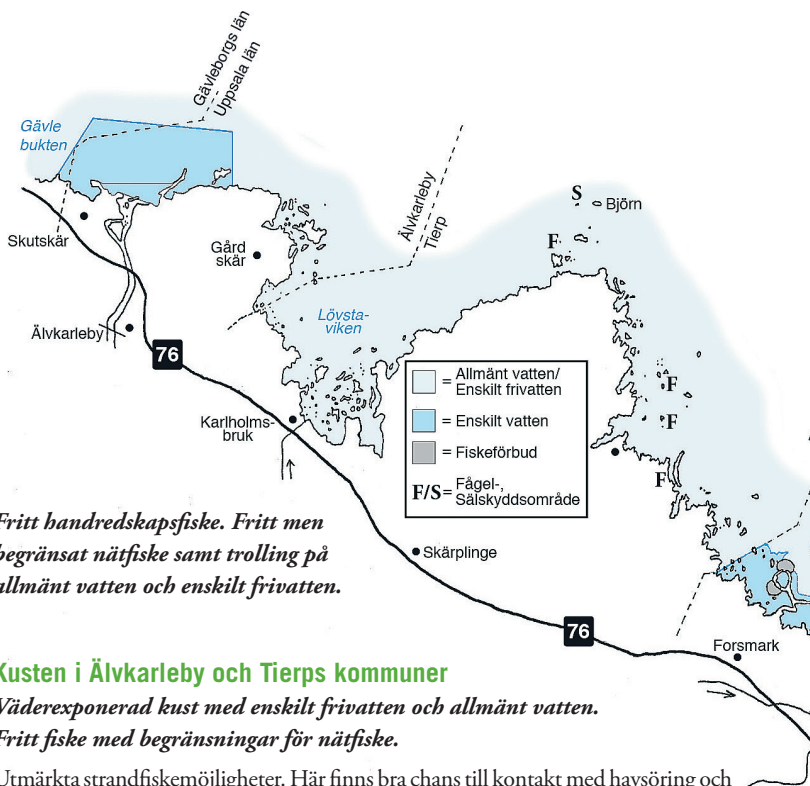
G* Skokloster och Pilsbo

H Hammarskog och Dalbyviken

I* Skarholmen vid Graneberg

FISKE LÄNGS KUSTEN (40)

Utmärkta strandfiskemöjligheter. Här finns bra chans till kontakt med havsöring och abborre och på mindre exponerade platser som t.ex. Karlholmsfjärden finns även gädda, gös, sik och vitfisk. Under maj-juni når du strömmingen utanför djupare stränder, bäst är det från båt. Båt ger även möjligheter till laxtrolning några kilometer från kusten. Beakta fredningsområden.

Sägarbo herrgård, beläget nära Dalälvens mynning, har 18 stugor samt båtar att hyra ut. Deras samarbete med fiskeguider gör fiske i Dalälven och Östersjön efter gädda och öring möjligt, där vår och höst ger bäst fångstchanser.

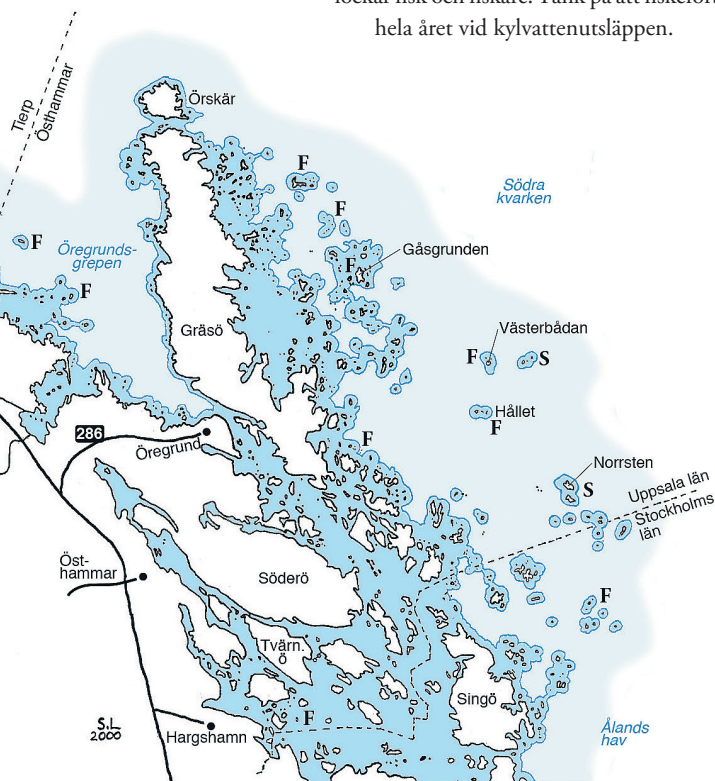
Kontakt: 076-811 11 90, stuga@sagarboherrgard.se.

Hemsida: www.sagarboherrgard.se.

Kusten i Östhammars kommun

Fritt handredskapsfiske. Fritt men begränsat nätfiske samt trolling på allmänt vatten.

I innerskärgården mellan Öregrund, Östhammar och Hargshamn finns fint fiske efter grov gädda, abborre och gös. Strömmingen når man från land vid Hargshamn och Öregrund. Från Forsmark runt Gräsös utsida ner till Väsarön finns möjligheter till landfiske efter havsöring, gädda och abborre. Bra utgångspunkter är Öster-Mörtarö, Rosten och Idön. Någon kilometer ut från Gräsö på allmänt vatten kan man prova laxtrolling på försommaren. Uppvämt kylvatten från Forsmarksverket lockar fisk och fiskare. Tänk på att fiskeförbud gäller hela året vid kylvattenutsläppen.

Trolling, trollingvett och sjövett

Trolling, d.v.s. motoriserad dragrodd, har blivit allt mer populärt. Numera finns allsköns utrustning för trollingfiske. Djuprigg som för ner lövtunna drag till 20–30 m djup. Ytparavaner (utter), som för ut betena i sidled. Det är speciellt trolling efter lax, flera sjömil ut från kusten som har utvecklat material och metoder. Flera laxar på 10–20 kg har tagits de senaste åren. Det är många timmars trolling som ligger bakom varje fångad lax. Dragrodd och enklare trolling efter gös på Mälarens enskilda frivatten har däremot varit i bruk sedan länge.

Informera dig om sjöfartsregler, högertrafik gäller på sjön inklusive högerregeln. Segelbåtar, lots- och handelssjöfarten ges företräde. Håll farleder fria. Håll uppsikt, stora fartyg = hög fart. Samsas på sjön och som inom Allemansrätten – inte störa eller förstöra. Märk ut sidoparavaner tydligt, många känner fortfarande inte till trolling. Trolling är generellt tillåtet endast på allmänt vatten och enskilt frivatten. Glöm inte strandvattenregeln, 300 m, och att alla i båten är informerade och överens om vad som gäller, speciellt vid nödsituation.

Se till att du får en andra chans om olyckan är framme: Flytöverall, Hansalina, mobiltelefon (tel.nr. 112), VHF-radio (kanal 16), brandsläckare, nödbloss, GPS (aktuell long, lat), radarreflektor, drivankare, stanna vid båten.

De tio sjövettsreglerna

1. Sjöduglig båt
2. Flytväst, säkerhetsutrustning
3. Liten båt, små vatten
4. Meddela färdplanen för andra
5. Ingen alkohol
6. Överlasta inte, sitt i båten
7. Håll utkik och lämplig fart
8. Dåligt väder: stanna hemma eller sök lä
9. Vid olycka, stanna vid båten
10. Skräpa inte ner

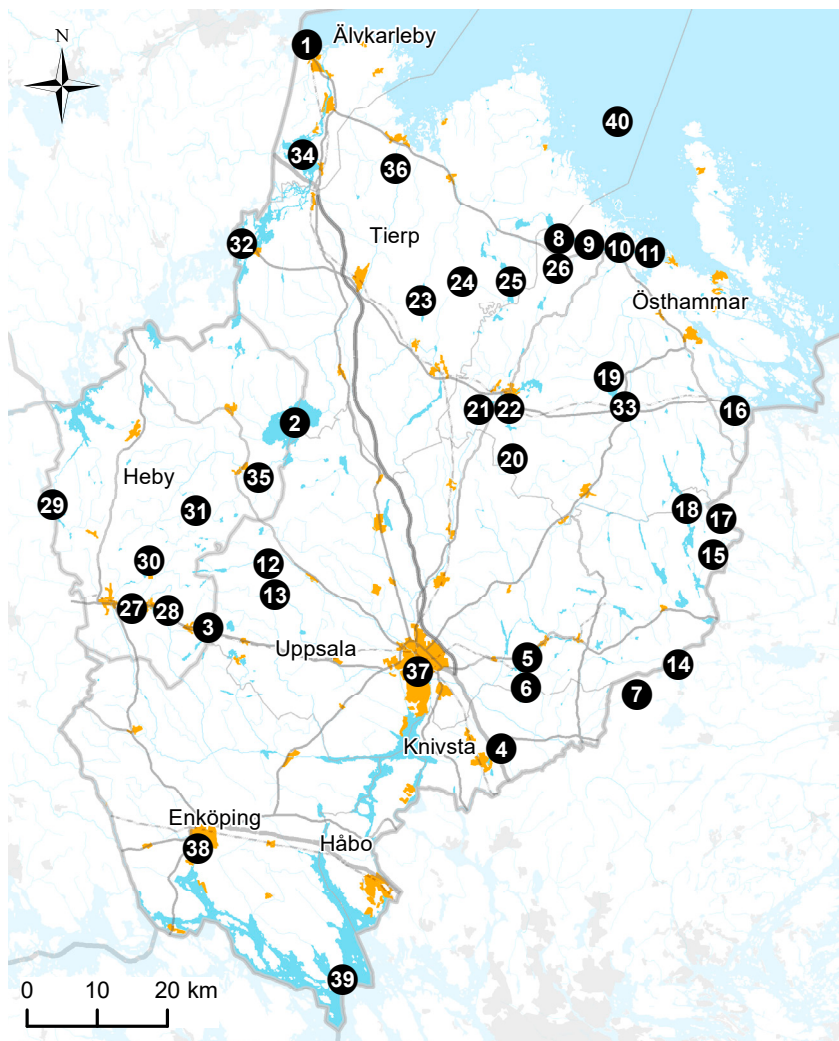
Abborrfiske. Foto: Tomas Loreth Remén.

SJÖSÄTTNINGSPLATSER VID KUSTEN OCH I MÄLAREN

Överlag finns få allmänna sjösättningsplatser i länet. Båtklubbarnas ramper kan ibland utnyttjas efter överenskommelse. Här är några tips på var man kan sjösätta sin trailerbåt.

Kommun	Plats	Lättillgänglig	Naturramp	Grunt	Parkerings- möjligheter	Övrigt
Tierp	Karlholms bruk	x			Goda	Avgift. Nyckel hämtas i kiosken.
Östhammar	Ängskärs fiskehamn				Måttliga	Rampen finns nära campingen
Östhammar	St Rångsön		x	x	Goda	Låst 1/12–20/4
Östhammar	Kallerö	x	x	x	Goda	
Östhammar	Öregrunds hamn	x			Goda	Brantramp nära ICA-butiken
Östhammar	Öregrund, nära norra piren	x			Goda	Exponerat läge
Östhammar	Örskärssund	x	x		Måttliga	
Östhammar	Östhammar	x			Goda	
Östhammar	Äpskärs brygga	x			Måttliga	
Uppsala	Skarholmen	x			Måttliga sommartid	Belägen i den östra delen
Enköping	Fagerudd					

FISKE I UPPSALA LÄN

1, Trösken	21, Dannemorasjön
2, Tämnaren	22, Harvikadammen
3, Skärsjön	23, Strömaren
4, Valloxen	24, Fälaren
5, Trehörningen	25, Finnsjön/Åkerbysjön
6, Ramsen	26, Berkingedammen
7, Ubby-Långsjön	27, Axsjön
8, Södra Åsjön	28, Ramsjön
9, Bruksdammen	29, Hallaren
10, Eckarfjärden	30, Vansjön-Nordsjön
11, Fiskarfjärden	31, Råxsjön
12, Mörtsjön	32, Hjällsjön
13, Lumpen	33, Lilldammen
14, Gavel-Långsjön	34, Dalälven
15, Fyrväplingen	35, Harboån
16, Kalkgruvan	36, Tämnarån
17, Aspdalssjön	37, Fyrisån
18, Vällen	38, Enköpingsån
19, Gimo damm	39, Mälaren
20, Rastsjön	40, Kusten

NATIONALNYCKELN
TILL SVERIGES FLORA OCH FAUNA

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Region Uppsala

Fiskeguiden kan beställas hos Upplandsstiftelsen:
751 85 Uppsala. www.upplandsstiftelsen.se